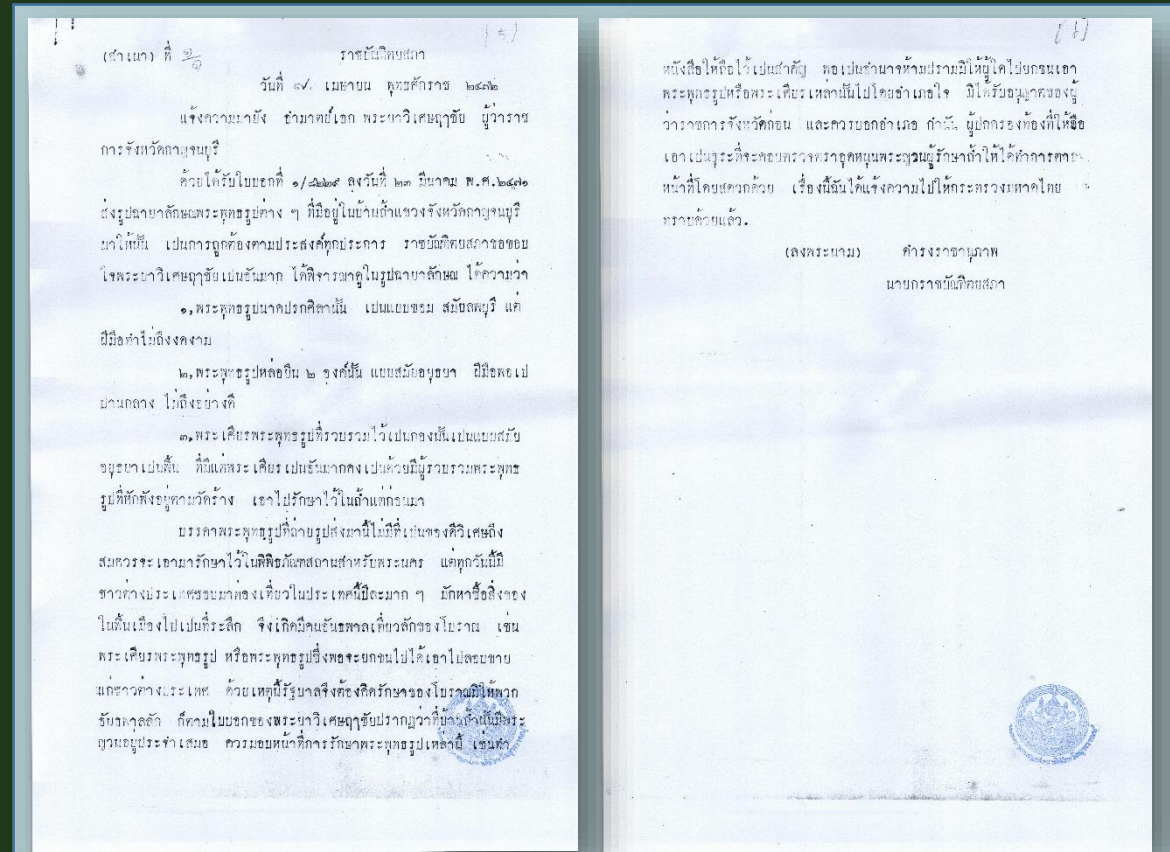

นานา...นำรู้จากเอกสารจดหมายเหตุ เรื่อง ถ้าเขาสาย จังหวัดกาญจนบุรี

จากเอกสารจดหมายเหตุเรื่อง พระพุทธรูปศิลาที่ถ้าเขาสาย จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ นายกราชบัณฑิตยสภา กราบทูลสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยว่า ที่บ้านถ้าแขวงจังหวัดกาญจนบุรี มีพระพุทธรูปศิลาของโบราณอยู่หลายอย่าง สมควรที่จะนำมาเก็บไว้ยังพิพิธภัณฑสถานที่พระนคร แต่เมื่อได้ให้พระยาวิเศษฤๅชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ถ่ายรูปลักษณะของพระพุทธรูปส่งมาดู จึงทราบว่ามีของดีงามถึงขนาดต้องนำมาเก็บไว้ในพิพิธภัณฑสถานฯ แต่ก็ไม่ควรทิ้งให้กระจัดกระจายจนสูญหาย จึงสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบให้พระญาณ ซึ่งอยู่ในถ้ำนั้นเป็นผู้รักษา และขอให้กรมการอำเภอ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ปกครองท้องที่ช่วยอุดหนุนให้พระญาณได้ทำการรักษาโดยสะดวก

(๔) ศธ ๒/๔๔ เอกสารจดหมายเหตุแจ้งความเกี่ยวกับลักษณะของพระพุทธรูป

ภาพจาก kwanchai /Shutterstock.com

เอกสารอ้างอิง

(๔) ศธ ๒/๔๔ พระพุทธรูปศิลาที่ถ้ำเขาสาย จังหวัดกาญจนบุรี
สุเทพ แก้วทอง และคณะ. (ม.ป.ป.). วัดบ้านถ้ำ. สืบค้นเมื่อ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕, จาก
<http://kanchanaburi.go.th/au/tourkan2015/watbantham.php>
เรียบเรียงโดย นางสาวอินทิพร ศรีสุข นักศึกษาฝึกงาน มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัจจุบัน วัดบ้านถ้ำเป็นโบราณสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรี กรมศิลปากรได้เข้ามาสำรวจเมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๒ ซึ่งพระยาอนุমানราชชน อธิบดีกรมศิลปากรในขณะนั้น สันนิษฐานว่า เป็นวัดที่สร้างในสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาติดต่อกัน เพราะพระพุทธรูปที่เป็นพระประธานในถ้ำและใบพิทสี่มาอุโบสถเก่าของวัดเป็นสมัยสุโขทัย ส่วนพระพุทธรูปหินทรายเป็นสมัยอยุธยา เส้นทางขึ้นถ้ำเป็นบันไดลึกเข้าไปในปากมังกรตัวใหญ่ ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปหลวงพ่อใหญ่ชินราชและโบราณวัตถุ และบนยอดเขายังมีถ้ำที่มีหินงอก หินย้อยสวยงามอีกหลายถ้ำ

ภาพจาก www.painaidii.com

ภาพจาก kanchanaburi.center